

4. Герасимів О.І., Захарова О.В. Особливості виявлення запахових слідів людини під час проведення слідчого огляду. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 2. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/nomeri-zhurnalu?id=51>

УДК 343.13(043.2)

Складановський І.В., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Ланцедова Ю.О., к.ю.н., доцент

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ ТА ВИТРАТИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Під процесуальним строком у найширшому значенні розуміється встановлений законом або рішенням уповноваженої на те посадової особи час для виконання суб'єктами кримінальних процесуальних відносин певних процесуальних дій (утримання від них) або прийняття процесуальних рішень.

Процесуальні строки – це встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, в межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії [1].

Процесуальні строки є необхідним організаційним заходом, що забезпечує оперативність та ефективність розслідування, а також судового провадження. Організує значення встановлених законом строків визначається тим, що вони забезпечують достатній час та обумовлюють необхідні темпи вирішення завдань, які стоять перед органами та посадовими особами, що безпосередньо провадять досудове розслідування і судове провадження. Без наявності встановлених кримінальним процесуальним законом строків, без їх належного дотримання при здійсненні кримінального судочинства виникатимуть безліч порушень прав та законних інтересів особи, які усунути і поновити дуже складно, а іноді й неможливо [2, с. 206].

Класифікація строків у кримінальному провадженні: залежно від того, ким встановлюються ті чи інші строки; за належністю до регулювання провадження на окремих стадіях кримінального процесу; залежно від функціонального призначення строків у кримінальному процесі; залежно від того, кому адресовані строки; за цілями, для яких встановлені строки; за характером їх дії і правовими наслідками, які настають у зв'язку із закінченням того чи іншого строку; за визначеністю строків (абсолютно визначені; відносно визначені; не визначені; альтернативні, загальні та виключні); за правовими наслідками закінчення строків у кримінальному

процесі; відповідно до загальноприйнятого в теорії права поділу строків за юридичними наслідками: правовстановлюючі, правозмінюючі та правоприпиняючі.

Під процесуальними витратами розуміють витрати на забезпечення кримінального провадження, відшкодування яких покладається на певних суб'єктів процесу.

Більшу частину матеріальних витрат у зв'язку із кримінальним провадженням держава бере на себе, іншу частину відшкодовують певні суб'єкти процесу.

Процесуальні витрати – це юридичне поняття, межі якого встановлюються кримінальним процесуальним правом. Віднесення до них витрат, пов'язаних із кримінальним провадженням, але не передбачених статтею 118 КПК України, недопустимо.

Процесуальні витрати складаються із: 1) витрат на правову допомогу; 2) витрат, пов'язаних із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження; 3) витрат, пов'язаних із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів; 4) витрат, пов'язаних із зберіганням і пересиланням речей і документів.

Суд, враховуючи майновий стан особи (обвинуваченого, потерпілого), за власною ініціативою або за її клопотанням має право своєю ухвалою зменшити розмір належних до оплати процесуальних витрат чи звільнити від їх оплати повністю або частково, чи відстрочити або розстрочити сплату процесуальних витрат на визначений строк [3, с. 148].

Якщо оплату процесуальних витрат відстрочено або розстрочено до ухвалення судового рішення, витрати розподіляються відповідно до судового рішення.

У разі зменшення розміру належних до оплати процесуальних витрат чи звільнення від їх оплати повністю або частково відповідні витрати компенсуються за рахунок коштів Державного бюджету.

Якщо ж витрати, пов'язані з передачею засудженого в Україні іноземця для подальшого відбування покарання в державу його громадянства, крім тих, що виникли на території України, то їх покриває держава, громадянином якої є засуджена особа. Витрати, пов'язані з переданням засудженого в іноземній державі громадянина України, здійснюються органом, що виконує перевезення, за рахунок Державного бюджету України (ст. 613 КПК України).

Суд вирішує питання щодо процесуальних витрат у вироку суду або ухвалою [4, с. 58].

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України в ред. від 27 бер. 2022 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>
2. Басай В.Д. Поняття і види процесуальних строків за КПК України. *Юрид. часопис Нац. акад. внутр. справ.* 2013. № 1. С. 204-209.

3. Голощак В. Забезпечення принципу розумності строків кримінального судочинства при продовженні досудового розслідування. *Вісник прокуратури*. 2013. № 9. С. 145-152.

4. Толочко О. Критерії оцінювання прокурором розумності строків досудового розслідування. *Вісник Нац. акад. прокуратури України*. 2013. № 1. С. 53-59.

УДК 343.98(043.2)

Суховерський М.Г., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна
Науковий керівник: Шевчук А.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ У НОРМАТИВНОМУ ВРЕГУЛЮВАННІ ПРОЦЕСУ ЕКСТРАДИЦІЇ

Ми живемо у двадцять першому столітті, коли бар'єри між державами стають все меншими. Тобто, у розв'язанні певних суспільно важливих питань можна звернутись за допомогою до країн-сусідів. Розглядаючи процес глобалізації зі сторони кримінального права, неможливо оминати таке явище, як екстрадиція. Адже для кожної цивілізованої держави, яка керується загально-правовими принципами, основним завданням є «забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини» [1]. Процес екстрадиції відіграє важливе значення, якщо підозрюваний переховується з метою уникнення кримінальної відповідальності за межами України. Тож основним та кінцевим результатом екстрадиції є покарання особи за вчинене нею кримінальне правопорушення.

Розглядати методи застосування цього явища потрібно комплексно, усвідомлюючи міжнародний характер цієї процедури. І цілком логічним є той факт, що поняття та механізм забезпечення екстрадиції регулюється не тільки національним законодавством, а й міжнародними актами. До останніх можна віднести Конвенцію СНД, Європейську конвенцію про видачу правопорушників, Третій додатковий протокол та Четвертий додатковий протокол до Конвенції про видачу правопорушників, а також двосторонні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Повертаючись до національного законодавства, варто згадати, що поняття екстрадиції закріплене у Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК). Законодавець визначає, що «видача особи